

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK

Lyreco

Chemwatch: 4854-12
Versjonnr.: 2.1.1.1
HMS-datablad (Oppfyller forordning (EF) nr. 2015/830)

Farevarslingskode: 3

Utstedelsesdato: 04/22/2013
Utskriftsdato: 01/18/2017
S.REACH.NOR.NO

SEKSJON 1 IDENTIFIKASJON AV STOFFET / BLANDINGEN OG AV SELSKAPET / VIRKSOMHETEN

1.1. Produktidentifikasjon

Produktnavn	LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK
Synonymer	Ikke tilgjengelig
Varenavn ved transport	PAINT or PAINT RELATED MATERIAL
Andre former for identifisering	Ikke tilgjengelig

1.2. Relevante identifiserte brukstyper for stoffet eller blandingen, og brukstyper som det advares mot

Relevante identifiserte brukstyper	Brukes i henhold til produsentens anvisninger.
Frarådede brukstyper	Ikke anvendelig.

1.3. Detaljene for leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Registrert selskapsnavn	Lyreco
Adresse	Heiaveien Fetsund 6 1900 Norway
Telefon	+47 21030300
Faks	Ikke tilgjengelig
Nettsted	lyreco.no
E-post	scan.msds@lyreco.com

1.4. Nødtelefonnummer

Forening / organisasjon	Giftinformasjonen
Nødtelefonnr.	+47 22591300
Andre nødtelefonnummere	Ikke tilgjengelig

SEKSJON 2 FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til direktiv (EF) nr 1272/2008 [CLP] [1]	Brannfarlig væske kategori 2, Etsende / irriterende for huden kategori 2, Øyeirritasjon kategori 2, Kjønnscellemutagen kategori 2, Reproduktiv toksisitet kategori 2, STOT - SE (narkose) kategori 3, Kronisk akvatisk fare kategori 3
Legend:	1. Klassifisert av Chemwatch; 2. Klassifisering trukket fra EF-direktiv 67/548/EØF - vedlegg ; 3. Klassifisering trukket fra EF-direktiv 1272/2008 - vedlegg VI

2.2. Merkelappelementer

CLP etikettelement	
--------------------	---

SIGNALORD **FARE**

Fareuttalelse(r)

H225	Meget brannfarlig væske og damp.
H315	Irriterer huden.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H341	Mistenkes for å kunne forårsake genetiske skader.
H361	Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen eller gi fosterskader.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Tilleggsuttalelse(r)

Ikke anvendelig.

Uttalelser om forholdsregler : Forebygging

Continued...

P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

Uttalelser om forholdsregler : Respons

P308+P313 Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.

Uttalelser om forholdsregler : Lagring

P403+P235 Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig..

Uttalelser om forholdsregler : Avhending

P501 Innhold/beholder leveres til i samsvar med lokale bestemmelser

2.3. Andre farer

Innånding, hudkontakt og/eller innføring kan frembringe helseskade*.

Kumulativ effekt kan resultere i følgende eksponering*.

Kan medføre ubehag for åndedrettssystemet*.

Eksponering kan forårsake ugjenkallelige følger*.

Mulig sensibiliserende for hud*.

Reach - Art.57-59: Blandingen inneholder ikke Stoffer med meget høy viktighet (SVHC) på SDS utskriftsdato.

SEKSJON 3 SAMMENSETNING / INFORMASJON OM INGREDIENSER

3.1. Stoffer

Se "Sammensetning av ingredienser" i seksjon 3.2

3.2. Blandinger

1.CAS-nr. 2.EF-nr. 3.Indeksnr. 4.REACH-nr.	%[vekt]	Navn	Klassifisering i henhold til direktiv (EF) nr 1272/2008 [CLP]
1.64-17-5 2.200-578-6 3.Ikke tilgjengelig 4.01-2119457610-43-XXXX	>50	<u>Etanol</u>	Brannfarlig væske kategori 2, Øyeirritasjon kategori 2; H225, H319 ^[1]
1.107-98-2 2.203-539-1 3.Ikke tilgjengelig 4.01-2119457435-35-XXXX	10-25	<u>1-Metoksy- 2-propanol</u>	Brannfarlig væske kategori 3, Etsende / irriterende for huden kategori 2, Øyeirritasjon kategori 2, STOT - SE (narkose) kategori 3; H226, H315, H319, H336, EUH019 ^[1]
1.298-07-7 2.206-056-4 3.Ikke tilgjengelig 4.01-2119972334-35-XXXX	2.5-10	<u>di(2-ethylhexyl) acid phosphate</u>	Metallkorrosjon kategori 1, Akutt toksisitet (Dermal) kategori 4, Etsende / irriterende for huden kategori 1B, Alvorlig øyeskade kategori 1, Kjønnscellemutagen kategori 2, Reproduktiv toksisitet kategori 2, Kronisk akvatisk fare kategori 4; H290, H312, H314, H318, H341, H361, H413 ^[1]
1.Ikke tilgjengelig 2.Ikke tilgjengelig 3.Ikke tilgjengelig 4.Ikke tilgjengelig	<5	ingredients, non-hazardous	Ikke anvendelig.
Legend:	1. Klassifisert av Chemwatch; 2. Klassifisering trukket fra EF-direktiv 67/548/EØF - vedlegg ; 3. Klassifisering trukket fra EF-direktiv 1272/2008 - vedlegg VI 4. Klassifisering trukket fra C & L		

SEKSJON 4 FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generell	<p>Dersom det oppstår kontakt med hud: Fjern umiddelbart alle kontaminerte klær, også fottøy. Skyll hud og hår under rennende vann (bruk såpe om dette er tilgjengelig). Søk medisinsk hjelp om irritasjon oppstår.</p> <p>Dersom produktet kommer i kontakt med øynene: Hold straks øyelokkene åpne og rengjør øyet kontinuerlig med rennende vann. Sørg for fullstendig irrigering av øyet ved å holde øyelokkene åpne og vekk fra øyeeplet, og beveg øyelokkene ved å av og til løfte det øvre og nedre øyelokket. Søk medisinsk hjelp umiddelbart, om smertene fortsetter eller oppstår på nytt må man igjen søke legehjelp. Fjerning av kontaktlinser etter en øyeskade bør kun gjøres av opplært personell.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Hvis gasser eller antenningsprodukter inhaleres, fjern fra forurenset område. ▶ Legg pasienten ned. Hold varm og uthvilt. ▶ Protoser som falske tenner, som kan blokkere luftveiene, bør fjernes der det er mulig før førstehjelpsbehandling. ▶ Gi kunstig åndedrett hvis personen ikke puster, helst med et krav til ventil-gjenoppliving, veskeventilmaskeenheter eller lommemaske som trent. Utfør HLR hvis nødvendig. ▶ Transporter til sykehus eller lege. ▶ Ved svelging, IKKE fremkall brekninger. ▶ Hvis brekninger oppstår, len pasienten fremover eller legg han på venstre side (med hodet ned, hvis mulig) for å holde luftveiene åpne og forebygge aspirasjon. ▶ Observer pasienten nøye. ▶ Gi aldri væske til en person som viser tegn på tretthet eller med redusert bevissthet. ▶ Gi vann for å skylle munnen og gi deretter væsken langsomt og forsiktig og så mye som den skadelidende kan drikke. ▶ Ta kontakt med lege.
-----------------	--

Øyekontakt	Dersom produktet kommer i kontakt med øynene: Hold straks øyelokkene åpne og rengjør øyet kontinuerlig med rennende vann. Sørg for fullstendig irrigering av øyet ved å holde øyelokkene åpne og vekk fra øyeeplet, og beveg øyelokkene ved å av og til løfte det øvre og nedre øyelokket. Søk medisinsk hjelp umiddelbart, om smertene fortsetter eller oppstår på nytt må man igjen søke legehjelp. Fjerning av kontaktlinser etter en øyeskade bør kun gjøres av opplært personell.
Hudkontakt	Dersom det oppstår kontakt med hud: Fjern umiddelbart alle kontaminerte klær, også fottøy. Skyll hud og hår under rennende vann (bruk såpe om dette er tilgjengelig). Søk medisinsk hjelp om irritasjon oppstår.
Innånding	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Hvis gasser eller antenningsprodukter inhaleres, fjern fra forurenset område. ▶ Legg pasienten ned. Hold varm og uthvilt. ▶ Proteser som falske tenner, som kan blokkere luftveiene, bør fjernes der det er mulig før førstehjelpsbehandling. ▶ Gi kunstig åndedrett hvis personen ikke puster, helst med et krav til ventil-gjenoppliving, veskeventilmaskeenheter eller lommemaske som trent. Utfør HLR hvis nødvendig. ▶ Transporter til sykehus eller lege.
Svelging	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ved svelging, IKKE fremkall brekninger. ▶ Hvis brekninger oppstår, len pasienten fremover eller legg han på venstre side (med hodet ned, hvis mulig) for å holde luftveiene åpne og forebygge aspirasjon. ▶ Observer pasienten nøye. ▶ Gi aldri væske til en person som viser tegn på tretthet eller med redusert bevissthet. ▶ Gi vann for å skylle munnen og gi deretter væsken langsomt og forsiktig og så mye som den skadelidende kan drikke. ▶ Ta kontakt med lege.

4.2 Viktigste symptomer og effekter, både akutte og forsinkede

Se avsnitt 11

4.3 Indikasjoner for øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesiell behandling som trengs

For akutt eller kortvarig gjentatt eksponering til etanol:

- ▶ Akutt svelging hos ikke-tolerante pasienter responderer vanligvis på støttebehandling med spesialoppmerksomhet til forebygging av aspirasjon, utskifting av væske og korrigerende ernæringsmessige mangler (magnesium, tiamin pyridoksin, vitamin C og K).
- ▶ Gi 50% dextrose (50-100 ml) IV til døyvede pasienter og deretter blodtaking for bestemmelse av glukose.
- ▶ Komapasienter bør behandles med innledende oppmerksomhet til luftveier, pust, sirkulasjon og medikamenter av umiddelbar betydning (glukose, tiamin).
- ▶ Dekontaminering er trolig unødvendig etter mer enn 1 time etter en enkelt observert svelging. Katarsisk og kull kan gis, men er trolig ikke effektive ved en enkelt svelging.
- ▶ Fruktose-administrasjon er kontraindisert grunnet bivirkninger.

SECTION 5 BRANNSLUKKINGSTILTAK

5.1. Brannslukningsmidler

- ▶ Alkoholstabil skum.

5.2. Spesielle farer som oppstår på grunn av underlaget eller blandingen

Brannforenlighet	▶ Unngå kontaminering med oksidasjonsmidler, dvs.
-------------------------	---

5.3. Råd for brannslukkere

Brannbekjempelse	▶ Varsle brannvesen og fortell dem beliggenhet og arten av fare.
Brann- / eksplosjonsfare	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Væske og damp er svært brannfarlig. ▶ Forbrenningsprodukter inkluderer: <ul style="list-style-type: none"> • Karbondioksid (CO₂).

SEKSJON 6 TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Se seksjon 8

6.2. Miljømessige forholdsregler

Se seksjon 12

6.3. Metoder og materialer for oppdemming og rengjøring

Små utslipp	Fjern alle antennelseskilder.
Store utslipp	Fjern personell fra området og flytt vekk fra vindretningen.

6.4. Referanse til andre seksjoner

Råd angående personlig verneutstyr finnes i del 8 av sikkerhetsdatabladet.

SEKSJON 7 HÅNDTERING OG OPPBEVARING

7.1. Forholdsregler for sikker oppbevaring

Trygg håndtering	LA IKKE klær som er vætet av stoffet forbli i kontakt med huden. Unngå all kontakt, også inhalering.
Brann- og eksplosjonsbeskyttelse	Se seksjon 5
Andre opplysninger	Oppbevar i de originale beholderne i godkjent flammebestandig område.

7.2. Sikre oppbevaringsforhold, inkludert eventuelle uforenligheter

Egnet beholder	Emballasje som levert av produsenten. For stoffer med lav viskositet (i) : Tønner og kanner må være av typen hvor toppen ikke kan tas av.
Lagringsuforenlighet	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Unngå oksiderende midler, syrer, syreklorider, syreanhydrider, kloroformer. ▶ Unngå sterke baser.

7.3. Spesifikke brukstyper

Se seksjon 1.2

SEKSJON 8 EKSPONERINGSKONTROLLER / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametre

INGEN AVLEDET EFFEKT-NIVÅ (DNEL)

Ikke tilgjengelig

PREDICTED NO EFFECT LEVEL (PNEC)

Ikke tilgjengelig

YRKESMESSIGE EKSPONERINGSGRENSER (OEL)

INGREDIENSDATA

Kilde	Ingrediens	Navn på stoff	TWA	STEL	Peak	Notater
Norges forskrift om tiltaksverdiene ?? og grenseverdier ?? for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet og smitterisikogrupper for biologiske faktorer (norske)	Etanol	Etanol	950 mg/m ³ / 500 ppm	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksposering (IOELVs) (italiensk)	1-Metoksy-2-propanol	Metossipropanolo-2, 1-	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Pelle
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksposering (IOELVs) (engelsk)	1-Metoksy-2-propanol	1-Methoxypropanol-2	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Skin
EU konsolidert liste over rettleiande Utsettelsesgrenseverdier (IOELVs)	1-Metoksy-2-propanol	1-Methoxypropan-2-ol	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Skin
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksposering (IOELVs) (bulgarsk)	1-Metoksy-2-propanol	1-метоксипропан-2-ол	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Koxa
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksposering (IOELVs) (spansk)	1-Metoksy-2-propanol	1-Metoxipropan-2-ol	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Piel
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksposering (IOELVs) (tsjekkisk)	1-Metoksy-2-propanol	1-methoxy-2-propanol	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Pokožka
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksposering (IOELVs) (dansk)	1-Metoksy-2-propanol	Methoxypropanol-2, 1-	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Hud
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksposering (IOELVs) (tysk)	1-Metoksy-2-propanol	1-Methoxy-2-propanol	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Haut
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksposering (IOELVs) (estisk)	1-Metoksy-2-propanol	1 -metoksiüpropanool-2	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	nahk
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksposering (IOELVs) (gresk)	1-Metoksy-2-propanol	1-Μεθοξυπροπανόλη-2	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	δέρμα

Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (fransk)	1-Metoksy-2-propanol	1-Méthoxypropane-2-ol	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Peau
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (latvisk)	1-Metoksy-2-propanol	1-metoksiopropanols-2	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	āda
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (litausk)	1-Metoksy-2-propanol	1-Metoksiopropanolis-2	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Oda
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (ungarsk)	1-Metoksy-2-propanol	1-metoxi-propanol-2	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	bőr
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (Maltesisk)	1-Metoksy-2-propanol	1-Methoxypropanol-2	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Ġilda
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (nederlandsk)	1-Metoksy-2-propanol	1-Methoxypropan-2-ol	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	huid
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (polsk)	1-Metoksy-2-propanol	1-metoksy-2-propanol	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Skóra
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (portugisisk)	1-Metoksy-2-propanol	1-Metoxi-2-propanol	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Cutânea
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (rumensk)	1-Metoksy-2-propanol	1-metoxipropan-2-ol	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Piele
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (slovakisk)	1-Metoksy-2-propanol	1-metoxi-2-propanol	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	koža
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (Slovensk)	1-Metoksy-2-propanol	1-metoksiopropan-2-ol	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	koža
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (finsk)	1-Metoksy-2-propanol	1-metoksiopropanoli-2	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	iho
Europeiske Union (EU) Første Liste over Veiledende grenseverdier for Yrkesmessig Eksponering (IOELVs) (svensk)	1-Metoksy-2-propanol	1-Metoxi-2-propanol	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Ikke tilgjengelig	Hud
Norges forskrift om tiltaksverdiene ?? og grenseverdier ?? for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet og smitterisikogrupper for biologiske faktorer (norske)	1-Metoksy-2-propanol	1-metoksy-2-propanol	180 mg/m3 / 50 ppm	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig	HE

EMERGENCY GRENSER

Ingrediens	Navn på stoff	TEEL-1	TEEL-2	TEEL-3
Etanol	Ethyl alcohol; (Ethanol)	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig	15000 ppm
1-Metoksy-2-propanol	Propylene glycol monomethyl ether; (Ucar Triol HG-170)	100 ppm	160 ppm	660 ppm
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	Bis(2-ethylhexyl) hydrogen phosphate	15 mg/m3	160 mg/m3	980 mg/m3
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	Butyl bis(2-ethylhexyl)phosphate	0.96 ppm	11 ppm	63 ppm

Ingrediens	opprinnelige IDLH	revidert IDLH
Etanol	15,000 ppm	3,300 [LEL] ppm
1-Metoksy-2-propanol	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig
ingredients, non-hazardous	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig

8.2. Eksponeringskontroller

8.2.1. Egnede tekniske kontroller	Tekniske kontroller brukes for å fjerne en fare, eller plassere en barriere mellom arbeideren og faren.
8.2.2. Personlig beskyttelse	
Øye- og ansiktsvern	Vernebriller med sideskjærmer.
Hudvern	Se Håndvern under
Hender / føtter beskyttelse	Bruk kjemiske vernehansker, dvs. MERK: Stoffet kan skape hudsensibilisering i disponerte individer. Egnethet og slitestyrke for hansketypen avhenger av bruken.
Kroppsværn	Se Annet vern under
Annet vern	Kjeledress. Noe personlig verneutstyr av plast (PPE) (f.eks. hansker, forklær, sko) anbefales ikke da de kan produsere statisk elektrisitet.
Termiske farer	Ikke tilgjengelig

Anbefalte stoff(er)

INDEKS OVER HANSKEVALGMULIGHETER

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK

Stoff	CPI
BUTYL	A
NEOPRENE	A
NITRILE	B
PVC	B

Åndedrettsvern

Type AB-P filter med tilstrekkelig kapasitet.

Respirator med patron bør aldri brukes ved inngang i et nødstilfelle, eller i områder med ukjent konsentrasjon av avgasser eller oksygeninnhold. Brukeren må advares om å umiddelbart forlate det forurensede området dersom denne kan lukte noe gjennom respiratoren. Lukten kan tyde på at masken ikke fungerer som den skal, at konsentrasjonen av avgasser er for høy, eller at masken ikke er riktig tilpasset. På grunn av disse begrensningene anses kun begrenset bruk av respirator med patron som hensiktsmessig.

8.2.3. Miljømessige eksponeringskontroller

Se seksjon 12

SEKSJON 9 FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende	Ikke tilgjengelig		
Fysisk form	flytende	Relativ tetthet (Water = 1)	Ikke tilgjengelig
Lukt	Ikke tilgjengelig	Delings koeffisiens n-oktanol / vann	Ikke tilgjengelig
Lukterskel	Ikke tilgjengelig	Selvantennelsestemperatur (°C)	270
pH (som levert)	5.5	nedbrytningstemperaturen	Ikke tilgjengelig
Smeltepunkt / frysepunkt (°C)	Ikke tilgjengelig	Viskositet (cSt)	2
Startkokepunkt og kokeområde (°C)	78	Molekylærvekt (g / mol)	Ikke anvendelig.
Flammepunkt (°C)	21	Smak	Ikke tilgjengelig
Fordampningshastighet	Ikke tilgjengelig	Eksplorative egenskaper	Ikke tilgjengelig
Brannfarlighet	Meget brennbar.	Oksiderende egenskaper	Ikke tilgjengelig
Øvre eksplosjonsgrense (%)	15	Overflatespenning (dyn/cm or mN/m)	Ikke tilgjengelig
Nedre eksplosjonsgrense (%)	2.3	Flyktig bestanddel (%vol)	Ikke tilgjengelig
Damptrykk	5.9 @ 20C	Gassgruppe	Ikke tilgjengelig
Oppløselighet i vann (g / l)		pH-verdien som en løsning (1%)	Ikke tilgjengelig
Damptetthet (Air = 1)	Ikke tilgjengelig	VOC g/L	625.79

9.2. Annen informasjon

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK

Ikke tilgjengelig

SECTION 10 STABILITET OG REAKTIVITET

10.1.Reaktivitet	Se del 7.2
10.2. Kjemisk stabilitet	► Tilstedeværelse av uforenelige materialer.
10.3. Mulighet for farlige reaksjoner	Se del 7.2
10.4. Forhold som skal unngås	Se del 7.2
10.5. Uforenelige stoffer	Se del 7.2
10.6. Farlige nebrytningsprodukter	Se del 5.3

SEKSJON 11 TOKSIKOLOGISK INFORMASJON

11.1. Informasjon om toksikologiske effekter

Innåndet	Innånding av damp kan forårsake døsigheit og svimmelhet. Innånding av damp eller aerosoler (tåke, gasser), generert av materialet under normal bruk kan være skadelig for helsen hos den enkelte. Det er noe bevis som tyder på at materialet kan irritere luftveiene hos noen personer. Innånding av høye konsentrasjoner av gass / damp forårsaker lungeirritasjon med hoste og kvalme, depresjon av sentralnervesystemet med hodepine og svimmelhet, demping av reflekser, tretthet og ukoordinerte bevegelser.
Svelging	Inntak ved uhell av materialet kan skade vedkommende sin helse.
Hudkontakt	Dette materialet kan forårsake betennelse i huden hos noen personer. Åpne sår og oppskrubbet eller irritert hud bør ikke utsettes for dette stoffet. Inntreden til blodstrøm gjennom for eksempel kutt, skrubbsår eller lesjoner kan produsere systemisk skade med farlige effekter.
Øye	Dette materialet kan føre til øyeirritasjon og skader hos noen personer.
Kronisk	Basert på erfaring med dyreforsøk kan eksponering til materialet resultere i toksiske effekter på utviklingen av fosteret, på nivåer som ikke forårsaker betydelige toksiske effekter på moren. Substansoppbygning i menneskekroppen kan oppstå og det kan være bekymringsfylt ved gjentatt eller langvarig eksponering under arbeid. Substansoppbygning i menneskekroppen kan oppstå og det kan være bekymringsfylt ved gjentatt eller langvarig eksponering under arbeid. Langvarig eksponering til etanol kan skade leveren og føre til arddannelse.

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK	TOKSISITET	IRRITASJON
	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig
Etanol	TOKSISITET	IRRITASJON
	Hud (kanin) LD50: 17100 mg/kg ^[1]	Eye (rabbit): 500 mg SEVERE
	Innånding (rotte) LC50: 64000 ppm/4hr ^[2]	Eye (rabbit):100mg/24hr-moderate
	Oral (rotte) LD50: >1187-2769 mg/kg ^[1]	Skin (rabbit):20 mg/24hr-moderate
		Skin (rabbit):400 mg (open)-mild
1-Metoksy-2-propanol	TOKSISITET	IRRITASJON
	Hud (rotte) LD50: >2000 mg/kg ^[1]	Eye (rabbit) 230 mg mild
	Innånding (rotte) LC50: 10000 ppm/5 hr ^[2]	Eye (rabbit) 500 mg/24 h.
	Oral (rotte) LD50: 5207.2 mg/kg ^[1]	Eye (rabbit): 100 mg SEVERE
		Skin (rabbit) 500 mg open - mild
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	TOKSISITET	IRRITASJON
	Hud (kanin) LD50: 1250 mg/kg ^[2]	Eye (rabbit): 0.25 mg/24h-SEVERE
	Oral (rotte) LD50: 4940 mg/kg ^[2]	Eye (rabbit): 5 mg - moderate
		Skin (rabbit): 5 mg/24h - SEVERE
		Skin (rabbit):500 mg(open)-mod

Legend: 1 En verdi hentet fra Europa ECHA Registrerte stoffer - Akutt giftighet 2 * Verdi hentet fra produsentens SDS Med mindre annet er spesifisert data hentet fra RTECS- Register of Toxic Effects of Chemical Substances

ETANOL	Materialet kan forårsake hudirritasjon etter langvarig eller gjentatt eksponering og kan ved hudkontakt gi rødhet, hevelse, blemmer, skalering og fortykkelse av huden.
DI(2-ETHYLHEXYL) ACID PHOSPHATE	Materialet kan gi alvorlig øyeirritasjon og føre til betennelse. Stoffet kan forårsake alvorlig hudirritasjon etter langvarig eller gjentatt eksponering, og kan, ved hudkontakt, generere rødhet, hevelse, produksjon av vesikler, skjellete og fortykket hud. Astmaligende symptomer kan fortsette i måneder og til og med år etter at man slutter å bli utsatt for stoffet.Dette kan være på grunn av en ikke-allergisk tilstand kjent som RADS (reactive airways dysfunction syndrome : irritant-indusert astma), denne kan oppstå å ha vært utsatt for høye nivåer av svært irriterende stoffer.

**LYRECO PERMANENT
MARKER C/TIP BLACK &
DI(2-ETHYLHEXYL) ACID
PHOSPHATE**

Ingen signifikante akutt toksikologisk data identifisert i litteratursøk.

akutt giftighet	⊖	Karsinogenitet	⊖
Hudirritasjon / korrosjon	✓	reproduktive	✓
Alvorlig øyeskade / irritasjon	✓	STOT - enkel utsettelse	✓
Sensibilisering	⊖	STOT - gjentatt eksponering	⊖
Mutagenisitet	✓	aspirasjonsfare	⊖

Legend:
 ✗ – Data tilgjengelig, men fyller ikke kriteriene for klassifisering
 ✓ – Data som er nødvendige for å gjøre klassifisering tilgjengelig
 ⊖ – Data ikke tilgjengelig for å gjøre klassifisering

SEKSJON 12 ØKOLOGISK INFORMASJON
12.1. Toksisistet

Ingrediens	SLUTTPUNKT	test Varighet (timer)	arter	Verdi	kilde
Etanol	LC50	96	Fisk	42mg/L	4
Etanol	EC50	48	krepsdyr	2mg/L	4
Etanol	EC50	96	Ikke anvendelig.	17.921mg/L	4
Etanol	EC50	24	Ikke anvendelig.	0.0129024mg/L	4
Etanol	NOEC	2016	Fisk	0.000375mg/L	4
1-Metoksy-2-propanol	LC50	96	Fisk	1005.858mg/L	3
1-Metoksy-2-propanol	EC50	48	krepsdyr	>500mg/L	1
1-Metoksy-2-propanol	EC50	96	Ikke anvendelig.	7152.973mg/L	3
1-Metoksy-2-propanol	EC50	384	krepsdyr	227.843mg/L	3
1-Metoksy-2-propanol	NOEC	96	Fisk	=4600mg/L	1
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	LC50	96	Fisk	0.02mg/L	4
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	EC50	48	krepsdyr	60.7mg/L	4
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	EC50	48	Ikke anvendelig.	>0.1mg/L	4

Legend:

Extracted from 1. IUCLID Toxicity Data 2. Europe ECHA Registered Substances - Ecotoxicological Information - Aquatic Toxicity 3. EPIWIN Suite V3.12 - Aquatic Toxicity Data (Estimated) 4. US EPA, Ecotox database - Aquatic Toxicity Data 5. ECETOC Aquatic Hazard Assessment Data 6. NITE (Japan) - Bioconcentration Data 7. METI (Japan) - Bioconcentration Data 8. Vendor Data

Skadelig for akvatiske organismer, kan forårsake langvarige skadelige virkinger i det akvatiske miljøet.
Slipp IKKE ut i avløp eller vannløp.

12.2. Utholdenhet og nedbrytbarhet

Ingrediens	Utholdenhet: vann / jord	Utholdenhet: luft
Etanol	LAV (halveringstid = 2.17 dager)	LAV (halveringstid = 5.08 dager)
1-Metoksy-2-propanol	LAV (halveringstid = 56 dager)	LAV (halveringstid = 1.7 dager)
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	HØY	HØY

12.3. Bioakkumulativt potensiale

Ingrediens	Bioakkumulering
Etanol	LAV (LogKOW = -0.31)
1-Metoksy-2-propanol	LAV (BCF = 2)
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	LAV (BCF = 6)

12.4. Mobilitet i jord

Ingrediens	Mobilitet
Etanol	HØY (KOC = 1)
1-Metoksy-2-propanol	HØY (KOC = 1)
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	LAV (KOC = 17160)

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

	P	B	T
Relevant tilgjengelig data	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig
PBT-kriterier oppfylte?	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK

12.6. Andre bivirkninger

Ingen data tilgjengelig

SEKSJON 13 AVHENDINGSBETRAKNINGER

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avhending av produkt / forpakning	Resirkuler om mulig eller kontakt produsenten for alternativer når det gjelder resirkulering.
Alternativer for avfallsbehandling	Ikke tilgjengelig
Alternativer for kloakk avfallsbehandling	Ikke tilgjengelig

SEKSJON 14 TRANSPORTINFORMASJON

Etiketter påkrevd

	
Marint forurensende stoff	no

Landtransport (ADR)

14.1.FN-nummer	1263
14.2.FN korrekt transportnavn	PAINT or PAINT RELATED MATERIAL
14.3. Transport fareklasse(r)	Klasse : 3 Underrisiko : Ikke anvendelig.
14.4.Forpkningsgruppe	II
14.5.Miljømessig fare	Ikke anvendelig.
14.6. Spesielle forholdsregler for brukeren	Fareidentifikasjon (Kemler) : 33 Klassifiseringskode : F1 Fareetikett : 3 Spesielle forholdsregler : 163 640C 640D 650 til begrenset mengde : 5 L

Lufttransport (ICAO-IATA / DGR)

14.1. FN-nummer	1263
14.2. FN korrekt transportnavn	Paint (including paint, lacquer, enamel, stain, shellac, varnish, polish, liquid filler and liquid lacquer base); Paint related material (including paint thinning or reducing compounds)
14.3. Transport fareklasse(r)	ICAO- / IATA-klasse : 3 ICAO / IATA underrisiko : Ikke anvendelig. ERG-kode : 3L
14.4. Forpkningsgruppe	II
14.5. Miljømessig fare	Ikke anvendelig.
14.6. Spesielle forholdsregler for brukeren	Spesielle forholdsregler : A3 A72 A192 Forpkningsinstruksjoner kun for fraktgods : 364 Kun fraktgods maksimal mengde / pakke : 60 L Forpkningsinstruksjoner for fraktgods og passasjerer : 353 Passasjer og fraktgods maksimal mengde / pakke : 5 L Passasjer og fraktgods forpkningsinstruksjoner for begrenset mengde : Y341 Passasjer og fraktgods begrenset mengde maksimal mengde / pakke : 1 L

Sjøtransport (IMDG-kode / GGVSee)

14.1. FN-nummer	1263
14.2. FN korrekt transportnavn	PAINT (including paint, lacquer, enamel, stain, shellac solutions, varnish, polish, liquid filler and liquid lacquer base) or PAINT RELATED MATERIAL (including paint thinning or reducing compound)

14.3. Transport fareklasse(r)	IMDG-klasse	3
	IMDG underrisiko	Ikke anvendelig.
14.4. Forpakkingsgruppe	II	
14.5. Miljømessig fare	Ikke anvendelig.	
14.6. Spesielle forholdsregler for brukeren	EMS-nummer	F-E, S-E
	Spesielle forholdsregler	163 367
	Begrensede mengder	5 L

Innlands vannveier transport (ADN)

14.1. FN-nummer	1263	
14.2. FN korrekt transportnavn	PAINT (including paint, lacquer, enamel, stain, shellac, varnish, polish, liquid filler and liquid lacquer base) or PAINT RELATED MATERIAL (including paint thinning and reducing compound)	
14.3. Transport fareklasse(r)	3	Ikke anvendelig.
14.4. Forpakkingsgruppe	II	
14.5. Miljømessig fare	Ikke anvendelig.	
14.6. Spesielle forholdsregler for brukeren	Klassifiseringskode	F1
	Spesielle forholdsregler	163; 367; 640C; 640D; 650
	Begrenset mengde	5 L
	Utstyr påkrevd	PP, EX, A
	Brannkjegler nummer	1

Transport i bulkmengde i henhold til vedlegg II av MARPOL og IBC-kode

Ikke anvendelig.

SEKSJON 15 INFORMASJON OM FORSKRIFTER

15.1. Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter / lovgivning som er spesifikk for stoffet eller blandingen

ETANOL(64-17-5) FINNES PÅ FØLGENDE REGULERINGSLISTER

Eu - European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (EINECS) (engelsk)
 EU-REACH-Forskriften (EC) Nr 1907/2006 Vedlegg XVII - Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler
 European Customs Inventory of Chemical Substances ECICS (English)

Europeiske Union (EU) Forordning (EF) Nr 1272/2008 om Klassifisering, Merking og Emballering av Stoffer og Stoffblandinger - Vedlegg VI
 Europeiske Union (EU) Vedlegg i til Direktiv 67/548/EØF om Klassifisering og Merking av Farlige Stoffer - oppdatert av ATP: 31
 Norges forskrift om tiltaksverdiene ?? og grenseverdier ?? for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet og smitterisikogrupper for biologiske faktorer (norske)

1-METOKSY-2-PROPANOL(107-98-2) FINNES PÅ FØLGENDE REGULERINGSLISTER

Eu - European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (EINECS) (engelsk)
 EU konsolidert liste over rettleiande Utsettelsesgrenseverdier (IOELVs)
 EU-REACH-Forskriften (EC) Nr 1907/2006 Vedlegg XVII - Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler
 European Customs Inventory of Chemical Substances ECICS (English)

European Trade Union Confederation (ETUC) Prioritet List for REACH autorisasjon
 Europeiske Union (EU) Forordning (EF) Nr 1272/2008 om Klassifisering, Merking og Emballering av Stoffer og Stoffblandinger - Vedlegg VI
 Europeiske Union (EU) Vedlegg i til Direktiv 67/548/EØF om Klassifisering og Merking av Farlige Stoffer - oppdatert av ATP: 31
 Norges forskrift om tiltaksverdiene ?? og grenseverdier ?? for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet og smitterisikogrupper for biologiske faktorer (norske)

DI(2-ETHYLHEXYL) ACID PHOSPHATE(298-07-7) FINNES PÅ FØLGENDE REGULERINGSLISTER

Eu - European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (EINECS) (engelsk)

European Customs Inventory of Chemical Substances ECICS (English)

Dette sikkerhetsdatabladet er i samsvar med følgende EF-lovgivning og tilpasninger - så langt som gjeldende - : 98/24/EF, 92/85/EF, 94/33/EF, 91/689/EØF, 1999/13/EF, forordning (EF) nr. 2015/830, forordning (EF) nr. 1272/2008

15.2. Kjemisk sikkerhetsvurdering

For ytterligere informasjon vennligst se på Kjemisk Safety Assessment og eksponeringsscenarier utarbeidet av forsyningskjeden hvis tilgjengelig.

ECHA SAMMENDRAG

Ingrediens	CAS-nr.	Indeksnr.	ECHA Dossier
Etanol	64-17-5	Ikke tilgjengelig	01-2119457610-43-XXXX
Harmonisering (C & L og skogkartlegging)	Fare klasse og kategori kode (r)	Piktogrammer Signalord Code (s)	Fareerklæring Code (s)
1	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
2	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
1	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
2	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK

2	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3, Repr. 2, STOT RE 1, Skin Irrit. 2, Not Classified, Flam. Aerosol 1, Muta. 1B, Repr. 1A, Acute Tox. 3, STOT SE 1, Met. Corr. 1, Skin Corr. 1B, Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1	Dgr, GHS01, Wng, GHS08, GHS06, GHS05	H225, H319, H304, H340, H335, H372, H336, H315, H360, H220, H301, H311, H331, H370
1	Carc. 2	GHS08, Wng	H351
2	Carc. 2	GHS08, Wng	H351
1	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
2	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
1	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
2	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
1	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225

Harmonisering Kode 1 = Den mest utbredte klassifisering. Harmonisering Code = 2 Den mest alvorlige klassifiseringen.

Ingrediens	CAS-nr.	Indeksnr.	ECHA Dossier
1-Metoksy-2-propanol	107-98-2	Ikke tilgjengelig	01-2119457435-35-XXXX

Harmonisering (C & L og skogkartlegging)	Fare klasse og kategori kode (r)	Piktogrammer Signalord Code (s)	Fareerklæring Code (s)
1	Flam. Liq. 3, STOT SE 3	GHS07, GHS02, Wng	H226, H336
2	Flam. Liq. 3, STOT SE 3, Not Classified, Acute Tox. 4, Eye Irrit. 2	GHS02, Wng, GHS08, GHS03	H336, H371, H335, H225

Harmonisering Kode 1 = Den mest utbredte klassifisering. Harmonisering Code = 2 Den mest alvorlige klassifiseringen.

Ingrediens	CAS-nr.	Indeksnr.	ECHA Dossier
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	298-07-7	Ikke tilgjengelig	01-2119972334-35-XXXX

Harmonisering (C & L og skogkartlegging)	Fare klasse og kategori kode (r)	Piktogrammer Signalord Code (s)	Fareerklæring Code (s)
1	Acute Tox. 4, Skin Corr. 1C, Eye Dam. 1	GHS07, GHS05, Dgr	H314, H318, H302+H312
2	Acute Tox. 4, Skin Corr. 1C, Eye Dam. 1, Skin Corr. 1B, Skin Irrit. 2, Aquatic Chronic 3, Not Classified, STOT SE 3, Eye Irrit. 2, Skin Corr. 1A, Met. Corr. 1	GHS05, Dgr, Wng	H302, H314, H318, H312, H332, H335, H290

Harmonisering Kode 1 = Den mest utbredte klassifisering. Harmonisering Code = 2 Den mest alvorlige klassifiseringen.

National Inventory	Status
Australia - AICS	Y
Canada - DSL	Y
Canada - NDSL	N (1-Metoksy-2-propanol; Etanol; di(2-ethylhexyl) acid phosphate)
China - IECSC	Y
Europe - EINEC / ELINCS / NLP	Y
Japan - ENCS	Y
Korea - KECI	Y
New Zealand - NZIoC	Y
Philippines - PICCS	Y
USA - TSCA	Y
Legend:	Y = All ingredients are on the inventory N = Not determined or one or more ingredients are not on the inventory and are not exempt from listing (see specific ingredients in brackets)

SEKSJON 16 ANNEN INFORMASJON

Full tekst Risiko og farekoder

H220	Ekstremt brannfarlig gass.
H226	Brannfarlig væske og damp.
H290	Kan være etsende for metaller.
H301	Giftig ved svelging.
H302	Farlig ved svelging.
H302+H312	Farlig ved svelging eller hudkontakt.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H311	Giftig ved hudkontakt.
H312	Farlig ved hudkontakt.
H314	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H318	Gir alvorlig øyeskade.
H331	Giftig ved innånding.
H332	Farlig ved innånding.
H335	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H340	Kan forårsake genetiske skader.

H351	Mistenkes for å kunne forårsake kreft.
H360	Kan skade forplantningsevnen eller gi fosterskader.
H370	Forårsaker organskader.
H371	Kan forårsake organskader.
H372	Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
H413	Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.

annen informasjon

SDS er en Hazard Communication verktøy og bør brukes til å bistå i risikovurdering.

Forkortelser og akronymer

PC-TWA: Tillatt Konsentrasjon-Time Weighted Average
PC-STEL: Tillatt Konsentrasjon-Short Term Exposure Limit
IARC: International Agency for Research on Cancer
ACGIH: American Conference of Governmental Industrial pleiere
STEL: Short Term Exposure Limit
TEEL: Midlertidig Emergency norm.
IDLH: Umiddelbart farlig for liv og helse Konsentrasjoner
OSF: Lukt Sikkerhetsfaktor
NOAEL: No Observed Adverse Effect nivå
LOAEL: Laveste observerte Adverse Effect nivå
TLV: Threshold Limit Value
LOD: Grensen for påvisning
OTV: Luktgrense Verdi
BCF: biokonsentrasjonsfaktorer
BEI: Biologisk eksponeringsindeks

Dette dokumentet er opphavsrettighetsbeskyttet.